

Dagthema: Eerst geloven, dan zien

Overweging 23 april 2017 – Marc van de Giessen

Medevoorganger: Natalie Coenradi

*“... Armoede, oorlog, hongersnood, milieuvervuiling.
Als ik vertel hoe slecht het gaat met de wereld, dan geloven mensen mij direct.
We zijn er schuldig aan.
Maar als we over oplossingen praten
dan zijn we geneigd om te zeggen: ‘Naïef, onmogelijk, te groot’ ...”*

Eerste lezing - uit: ‘De Moed van imperfectie’ van Brene Brown

Tweede lezing - Johannes 20:19-31

Openingsgebed

Roepende, wenkende God,
Jij bent het die ons hier verzameld hebt.
Jij bent het
die in ons midden aan het woord wil komen.
Stem ons dan af op jou,
hier, in dit uur. Amen.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen
naar Jesaja 9:1-5

Het volk dat in duisternis gaat
zal aanschouwen groot licht.
Die wonen in schaduw van dood,
over hen op gaat het licht. (2 x)

Zij zullen lachen en juichen,
lachen en juichen,
als op de dag van de oogst.

Het volk dat in duisternis gaat
zal aanschouwen groot licht.
Die wonen in schaduw van dood,
over hen op gaat het licht.

Welkom en inleiding

Afbeelding: This page uses [Creative Commons Licensed](#) content from [Muppet Wiki](#). The list of authors can be seen in the page revision history ([view authors](#)). As with Disney Wiki, the text of Muppet Wiki is available under the CC-by-SA Free Documentation License. A gradient color background is added to the original image.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Niemand heeft U ooit gezien.
Liefde is uw naam.
Brood des levens heet die knecht
die uw kind genoemd wordt:
Jezus, kind uit Nazareth.

Liefde, zegt Gij, is te doen.
Werk in ons dat wij U doen.
Licht ons op dat wij U zien.

Dat wij leven wat geleefd moet.
Dat wij doen wat moet gedaan:
recht voor ieder mensenkind,
brood voor ieder kind van mensen,
vrede en een nieuwe wereld -
en de dood zal niet meer zijn.

Eerste lezing van Brene Brown uit: 'De Moed van imperfectie'

Ik ben tot het inzicht gekomen dat geloof en rede geen natuurlijke vijanden zijn. Onze menselijke behoefte aan zekerheid en onze behoefte om 'gelijk' te hebben, hebben geloof en rede op bijna onverantwoorde wijze tegen elkaar opgezet. We dwingen onszelf om ertussen te kiezen, en verdedigen de ene manier om de wereld te kennen ten koste van de andere.

Op basis van interviews uit mijn onderzoek definieer ik 'geloof' als volgt; Geloof is een mysterie dat ons de moed geeft om te vertrouwen op wat we niet kunnen zien en de kracht om onze angst voor onzekerheid los te laten...

Het volgende citaat van de theoloog Richard Rohr spreekt me bijzonder aan; "wetenschappers hebben zaken bedacht als onzekerheidsprincipes en zwarte gaten. Ze zijn bereid te leven met vermoedens, hypothesen en theorieën.

Terwijl veel gelovige mensen juist antwoorden eisen die altijd opgaan. We willen graag duidelijkheid, zekerheid en garanties, terwijl we denken 'mensen van geloof' te zijn. Wat raar eigenlijk dat het woord 'geloof' precies het tegenovergestelde is gaan betekenen". Geloof is essentieel als we op een bezielde manier willen leven in een wereld waarin de meeste mensen garanties willen voordat ze het risico durven nemen zich open en kwetsbaar op te stellen. Om te kunnen zeggen; ik sta met hart en ziel open voor het leven, moeten we een houding hebben van 'eerst geloven, dan zien'.

Tweede lezing uit het evangelie volgens Johannes 20:19-31

Op de avond van de eerste dag van de week, toen de deuren van de verblijfplaats der leerlingen gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: "Vrede zij u."

Na dit gezegd te hebben toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen. Nogmaals zei Jezus tot hen: "Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezonden heeft zo zend Ik u." Na deze woorden blies Hij over hen en zei: "Ontvangt de heilige Geest. Als gij iemand zonden vergeeft, dan zijn ze vergeven, en als gij ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven."

pag. 2

Tomas, een van de twaalf, ook Dídymus genaamd, was echter niet bij hen toen Jezus kwam. De andere leerlingen vertelden hem: “Wij hebben de Heer gezien.” Maar hij antwoordde: “Zolang ik in zijn handen niet het teken van de nagelen zie, en mijn vinger in de plaats van de nagelen kan steken, en mijn hand in zijn zijde kan leggen, zal ik zeker niet geloven.” Acht dagen later waren zijn leerlingen weer in het huis bijeen, en nu was Tomas erbij. Hoewel de deuren gesloten waren kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: “Vrede zij u.” Vervolgens zei Hij tot Tomas: “Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen. Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde en wees niet langer ongelovig maar gelovig.”

Toen riep Tomas uit: “Mijn Heer en mijn God!” Toen zei Jezus tot hem: “Omdat ge Mij gezien hebt geloofd ge?

Zalig die niet gezien en toch geloofd hebben.” In het bijzijn van zijn leerlingen heeft Jezus nog vele andere tekenen gedaan, welke niet in dit boek zijn opgetekend, Maar deze hier zijn opgetekend opdat gij moogtgeloven dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat gij door te geloven leven moogt in zijn Naam.

Lied

Juut Meijer / Tom Löwenthal

Hore mijn oor het ongehoorde,
dat ik bedacht ben op wat ik zie,

onze monden dat zij vrede roepen,
onze handen dat zij troosten.

Dan zullen mijn voeten gaan waar liefde is,
mijn hart overvloeien van vreugde

Overweging

Geloof en ongeloof

De plastic soep is een groeiend, wereldwijd probleem. Plastic afval vervuult 's werelds wateren in toenemende mate, met alle gevolgen van dien. Dieren in en om het water raken verstrikt of stikken in het plastic afval. En doordat vissen plastic inslikken krijgen wij het uiteindelijk weer op ons bord.

Sommige zaken geloven we direct: We zijn schuldig aan de plastic soep. Gek is het toch dat we nauwelijks 'geloven' dat we grote problemen op kunnen lossen. Een tegenbeweging creëren door samen te werken met partijen die de problemen kunnen overstijgen en oplossen, we kunnen het maar niet geloven.

Armoede, oorlog, hongersnood, milieuvervuiling. Als ik vertel hoe slecht het gaat met de wereld, dan geloven mensen mij direct. We zijn er schuldig aan. Maar als we over oplossingen praten dan zijn we geneigd om te zeggen; Naïef, onmogelijk, te groot. Van de week ontmoette ik Marius Smit, de directeur van de Plastic Whale foundation. Hij draagt bij aan de oplossing om plasticvrije wateren te bewerken. Hij signaleerde het probleem van plastic soep, maar wil vooral een beweging bouwen hoe we een wereld bereiken die het plastic uit de wateren haalt. Zo begon hij met plastic flessen vissen uit de Amsterdamse grachten. Een lokale educatieve beleving met scholen, clubs en bedrijven. Van de plastic flessen die uit de grachten zijn gevist, liet hij boten bouwen die hij nu gebruikt om met groepen plastic uit de grachten te vissen.

Eerst geloven

Brene Brown heeft 20 jaar onderzoek gedaan naar kwetsbaarheid, moed, authenticiteit en schaamte. In haar boek "de moed van imperfectie", spreekt ze over 10 wegwijzers die bezielde leven bevorderen. Geloof helpt bij bezielde leven, volgens Brown. Maar met de restrictie; laat ballast los, durf te geloven zonder zekerheden.

Eerst geloven dat het mogelijk is, dan ontstaat er ruimte. Laat het perfectionisme los, laat de mening van anderen los, neem het risico dat het mis kan gaan. Er bestaat geen zekerheid in geloofszaken; Bang maar moedig mogen we geloven.

Gelovige Thomas

Ongelovige Thomas, over wie we vandaag lezen, die wilde eerst bewijs. Na de grote teleurstelling van Jezus kruisdood, kon hij het niet geloven dat zijn vrienden beweerden. Ik wil het zien, en de kruiswonden voelen. De dode die leeft? De man die gekruisigd en begraven was, kon onmogelijk terugkomen. Zelfs zijn visioen op een andere wereldorde is weggevaagd door zijn dood.

En toen Jezus verscheen. En Thomas zijn wonden zag en voelde, kon hij geloven. En dat deed hij ook. Zalig degene die niet gezien hebben, en toch gelooft, zegt Jezus. Ongelovige Thomas werd gelovige Thomas. Aan ons de aanmoediging om zonder zekerheden, bang maar moedig, te geloven.

Geloven tegen ongeloof in

Dat wil ik ook. Geloven tegen mijn ongeloof in. Geloven omdat het eigenlijk fijner is om positief in het leven te staan, dan negatief. Beter denken in oplossingen dan denken in problemen.

Ik sluit ook makkelijk aan bij ongeloof; Europese unie, Verenigde Naties, Raad van Kerken, de Kabinetsformatie VVD en Groenlinks, klimaatdoelstellingen van Parijs. Dat werkt natuurlijk niet. Bureaucratie, het gaat uit van de goedheid en oprechtheid van politici. Cynisch zeggen we; eigen belang wint het altijd van het algemeen belang.

Maar is dat zo? Is dat een universele wet?

Eerst geloven dan zien

Het gezegde is; Eerst zien, dan geloven. Net als Thomas. Vandaag dus een oproep om eerst te geloven en dan te zien. Het is makkelijk om je aan te sluiten bij de negatieve stemmingmakerij.

Het lukt toch niet. Eigen belang wint het toch altijd. De mens is eenmaal geneigd tot het slechte. Op de voorkant van het boekje staan Statler en Waldorf- beter bekend als de oude cynische betweters op het balkon van de Muppetshow. Zij staan model voor alle mensen die aan de kant staan en niet geloven dat het anders kan.

Toen ik van de week de oprichter van *Plastic Whale*, Marius Smit, ontmoette inspireerde hij mij. Hij gaat in tegen alle mensen die zeggen dat het milieu alleen slechter kan worden. Hij verzamelde allerlei mensen en samen vormen ze een beweging.

In onze Duif willen we dat eigenlijk ook. Een beweging zijn, aanhaken bij positieve initiatieven. We willen eigenlijk van innerlijke ongelovige Thomas naar een innerlijk gelovige Thomas.

Niet zonder risico. Wij willen een wereld waar brood, liefde en recht is voor alle mensen.

Eerst geloven, dan zien. Ik stel voor dat we ons blijvend verbinden aan dit visioen.

Moge het zo zijn.

Orgelmuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God, die oneindig veel namen draagt,
van alle tijden is, zonder begin of einde.
Ik geloof in de Allerhoogste die rechtvaardig is
en in oorsprong alle groei gemaakt heeft.
Die Ene komt alle eer toe.

Ik geloof in Jezus die alle wensen van de Allerhoogste vervuld heeft en daarom in eer de naam 'Zoon van God' draagt.
In navolging van Jezus en vele mensen na Hem wil ik bondgenoot zijn van al het kwetsbare in de schepping, van alle onmondig gemaakte mensen en van alles en allen aan wie de mogelijkheid ontnomen wordt tot heelheid te komen.

Ik geloof in de Geest van de Allerhoogste,
die leeft in mensen van goede wil.
Ik vertrouw mijzelf aan haar toe
en wil bijdragen aan het Koninkrijk van de Vrede.

Ik vertrouw in dat rijk te worden opgenomen
door de Allerhoogste.
Ik weet dat er Een is, die mijn bestaan wenst
en mij liefheeft met mijn zwakke en sterke kanten.
Amen.

Intenties die werden opgeschreven

Tafelgebed

God, jij die voor ons zo onbegrijpelijk bent
en soms zo ver weg.
Soms als een vreemde,
dan weer als een vriend of vriendin.

A: Je hebt tot ons gesproken,
tot profeten, tot heiligen,
maar ook tot gewone mensen zoals wij.
Daardoor heb je kracht gegeven
om de goede weg te gaan.
Je hebt mensen van stotteraars
tot grote redenaars gemaakt;
van laffe kleine mensen
tot mensen vol geloof;
het geloof dat bergen kan verzetten.

Het duidelijkst heb je tot ons gesproken
in Jezus Christus,
beeld van jouw goedheid, beeld van God.
Hij leefde onder de mensen.

Hij droomde van een volk
van nieuwe mensen, die,
één van geest en één van hart,
zouden zorgen voor elkaars geluk.

- A: Toen zijn vijanden hem naar het leven stonden
en hem zijn droom wilden ontnemen,
riep hij - op de avond voor zijn dood -
zijn vrienden bij zich aan tafel.
Hij nam het brood in zijn handen,
sprak het dankgebed uit, brak het brood,
gaf het aan zijn vrienden en hij zei:
“Neem en eet hiervan,
want dit is mijn lichaam,
gebroken voor jullie.”
- A: Hij nam ook de beker met wijn,
dankte God opnieuw
en gaf hem aan zijn vrienden en zei:
“Drink van deze beker, want het is het bloed
van het nieuwe verbond tussen God en de mensen.
Het wordt vergoten tot vergeving van alle zonden.
Als jullie hiervan eet en drinkt, denk dan aan mij!”

Zo leeft Jezus voort in ons midden.
Met dit grote gebaar
nam hij ons op in zijn liefde
en houdt hij ons bij elkaar.
Hij is een mens om nooit te vergeten,
een goddelijk mens van vlees en bloed.
Van zijn brood gaan wij straks eten,
wij drinken zijn wijn.
Vóór wij dat doen bidden wij:

- A: God, moge jouw Geest ons aanzetten
om in Jezus' voetstappen verder te gaan.
Hij is ons voorbeeld.
Maak ons krachtig om de droom
tot werkelijkheid te maken:
dat de eenzamen liefde mogen vinden;
dat onze zorgen, maar ook onze rijkdom,
ons leven niet verstikken;
dat wij, ieder op zijn of haar eigen plaats,
de ander mogen versterken en bevestigen.
De droom ook dat jij uiteindelijk
al onze dromen in vervulling zult doen gaan.
Dan zullen wij zingen en gelukkig zijn. Amen.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Refrein (1. koor 2. allen)

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd, zolang ik kon.

Die mij niet, sleurde, niet duwde, maar wenkte, over uw drempel.

Die de sluier van mijn angst niet scheurde, maar optilde.

Die met enkel uw stem mij zo vermurwde, dat ik wilde.

Refrein (1. koor, 2. allen)

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd, zolang ik kon.

Ooit door geruchten over U geknecht.

Nu zonder angsten, eindelijk verwacht ik U.

Refrein (1. koor, 2/3 allen)

Die om mij smeekt, die ik heb afgeweerd, zolang ik kon.

Gebed

Onze Vader

Nederlands-Vlaamse vertaling

Onze Vader,

die in de hemel zijt,

uw naam worde geheiligd,

uw rijk kome,

uw wil geschiede,

op aarde zoals in de hemel.

Geef ons heden

ons dagelijks brood

en vergeef ons onze schulden,

zoals ook wij vergeven

aan onze schuldenaren

en breng ons niet in beproeving

maar verlos ons van het kwade.

Activiteiten en informatie

Slotlied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte.

En als ik krijsend viel

mij ondervangen met uw wieken

en weer opgegooid

totdat ik vliegen kon

op eigen kracht.

Zegenbede

